

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Aleksi Bečiću

11/21

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	23. 11 2021 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-232
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru ekonomskog razvoja, g-dinu Jakovu Milatoviću , postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koji su to projekti koji su realizovani ili se realizuju (od dana formiranja Vlade premijera Krivokapića) u opštinama Berane, Andrijevića i Petnjica, a finansirani su i podržani kroz razne programe od strane Vlade Crne Gore i resornog ministarstva?

Obrazloženje ću dati na samoj sjednici.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANIK

Bogdan Fatić
Bogdan Fatić

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	30. 11. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-232/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 303
www.gov.me/mek

Broj: 002-008/21-10096/2

Datum: 30.11.2021.

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-din Aleksandar Klarić, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje br. 00-61-2/21-232, poslanika Bogdana Fatića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Bogdan Fatić, postavio je Ministarstvu ekonomskog razvoja sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

„Koji su to projekti koji su realizovani ili se realizuju (od dana formiranja Vlade premijera Krivokapića) u opštinama Berane, Andrijevica i Petnjica, a finansirani su i podržani kroz razne programe od strane Vlade Crne Gore i resornog ministarstva?“

Cijeneći da se pitanje dijelom odnosi na Ministarstvo ekonomskog razvoja, primarno dajemo odgovor iz ugla našeg resora, a kao dodatne informacije odgovoru prilažemo inpute dobijene od strane Ministarstva kapitalnih Investicija i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Prilog 1 i Prilog 2). U skladu sa navedenim, dajemo sljedeći

ODGOVOR

Na samom početku, smatramo važnim dati par uvodnih napomena, o ključnim postignućima Ministarstva ekonomskog razvoja tokom posljednjih godinu dana, čiji benefiti su vidljivi ne samo u opštinama koje su predmet pitanja, već na nacionalnom nivou:

- Osluškujući potrebe privrede i građana, uz otvoren i iskren dijalog, kreirali smo dva seta mjera podrške privredi i građanima u suzbijanju negativnih posledica izazvanih koronavirusom, u ukupnom iznosu od 320 miliona EUR
- Oporavili smo posrnulu turističku privredu, i zabilježili jedan od najbržih oporavaka turizma na Mediteranu sa prihodom od više od 700 miliona EUR
- Sada bilježimo najveći rast ekonomske aktivnosti u Evropi. Sa najvećeg pada od 15.3% svjedočimo najvećem rastu od 13.4%.
- Naše aktivnosti usmjerene su i ka stimulanju privrede na razvoj zasnovan na inovacijama, kao i stvaranje novih privrednih inovacionih društava, sa ciljem jačanja konkurentnosti i rasta crnogorske privrede. S tim u vezi kreirali smo Fond za inovacije, čiji budžet za narednu godinu je

planiran u iznosu od 1 milion eura, i koji će realizovati programe finansijske i mentoring podrške inovacionim – start-up kompanijama.

- Ispravljamo nepravde činjene ka radnicima pa smo u te svrhe izradili Zakon o finansijskoj podršci za bivše radnike iz rudarske i metalske industrije i izdvojili 12 miliona EUR od kojih će podrška po radniku biti po 12,000 EUR.
- Zajedničkim naporima svih institucija sistema obezbijedili smo snažniju kreditnu podršku za jačanje i razvoj crnogorske privrede, a Kreditno-garantni fond na čijem osnivanju radimo će biti ključna institucija za povoljniju i još snažniju finansijsku podršku i naročito će biti važan za sjever Crne Gore.
- Adekvatna i neophodna podrška za rast i razvoj MMSP implementirana je kroz Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2021. godinu vrijedan 3 miliona EUR
- Veliko olakšanje za budžet naših građana, pogotovo na sjeveru je i uvođenje besplatnih udžbenika i dječijeg dodatka.

Takođe, u kontekstu politike regionalnog razvoja, koja za cilj ima ravnomjeran razvoj svih lokalnih samouprava i regiona u Crnoj Gori, ističemo da je u pripremi nova Strategija regionalnog razvoja za period 2022-2027. godina. U fokusu ove politike jesu upravo manje razvijene lokalne samouprave, kojima pripadaju predmetne opštine: Berane, Andrijevića i Petnjica, a cilj je stvaranje uslova za ubrzan razvoj sjevernog dijela zemlje.

U periodu od decembra 2020. godine, do sada, u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja u predmetnim opštinama realizovani su sljedeći projekti/aktivnosti:

1. Program za unapređenje konkurentnosti privrede u 2021. godini

Ministarstvo ekonomskog razvoja u 2021. godini donijelo je Program za unapređenje konkurentnosti privrede, kao podršku za mikro, mala i srednja preduzeća, postojeće i potencijalne preduzetnike, kao i zanatlije. Program sadrži 7 programskih linija finansijske i nefinansijske podrške.

Vrijednost programa je 3 mil. EUR, a cilj istog je podsticanje daljeg razvoja prerađivačko proizvodnih kapaciteta, digitalizacije poslovnih procesa, uvođenja međunarodnih standarda poslovanja, razvoja cirkularne ekonomije, pružanja mentoring usluga i razvoja preduzetništva, kako bi se doprinijelo snaženju privredne aktivnosti, jačanju izvoznog potencijala i poboljšanju konkurentnosti proizvoda i usluga, a ujedno i zadržavanju postojećih i otvaranju novih radnih mjesta. 9 preduzeća u Beranama je dobilo finansijsku podršku u 2021 u iznosu od 50,000 EUR, dva iz Andrijevice i dva iz Petnjice, u nešto manjem ukupnom iznosu.

2. Program subvencionisanja zarada

Vlada Crne Gore je u toku 2021. godine donijela dva paketa podrške tj. Mjere podrške privredi i građanima za I i II kvartal. Među najznačajnijim mjerama jeste Program subvencionisanja zarada, čija je realizacija bila u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja. Program je u tekućoj godini imao veći intenzitet podrške, kao i opseg mogućih korisnika, dok je u II kvartalu realizovan po inoviranom modelu koji je tretirao svakog

privrednog subjekta pojedinačno, sa ciljem da ograničena finansijska sredstva budu usmjerena tačno na najugroženije privredne subjekte. U ovom dijelu, realizovana podrška privrednim subjektima i zaposlenima u predmetnim opštinama u 2021. godini, iznosila je: 412,168 eur za Berane, 26,894 eur za Andrijevicu i 9,817 eur za Petnjicu.

3. Turizam

Slijedi pregled realizovanih projekata i aktivnosti u oblasti turizma:

Opština	Naziv projekta/ aktivnosti	Faza realizacije/ vremenski okvir	Realizovana sredstva EUR (državni budžet)	Komentar
Berane	Program podsticajnih mjera u oblasti ruralnog turizma za 2021/2022. godinu	Finalizovano	13.300	Podržano je ukupno šest seoskih domaćinstava koji su ispunili kriterijume Javnog poziva za programsku Mjeru III – Unapređenje kvaliteta usluga i ponude u ruralnom turizmu
Berane	Program turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike	U toku	20.600	1 izdavalac (seosko domaćinstvo)
Berane	Program subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo	Finalizovano	25.207	1 korisnik kojem je odobrena subvencija shodno Javnom pozivu
Andrijeвица	Program turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike	U toku	4.000	1 izdavalac (seosko domaćinstvo)
Petnjica	Program podsticajnih mjera u oblasti ruralnog turizma za 2021/2022. godinu	Finalizovano	5.500	Podržani su projekti koje je kandidovala NVO „Vrijedne ruke Bihor“ kroz programsku Mjeru I – Organizovanje etno sajмова i LTO Petnjica kroz Mjeru II – Razvoj inovativnih turističkih proizvoda u ruralnim područjima
Petnjica	Turistički vaučeri (50+)	Finalizovano	200	4 korisnika
Ukupno realizovana podrška: Berane – 62.007 EUR Andrijeвица – 4.200 EUR Petnjica – 5.700 EUR				

PRILOG 1: Inputi Ministarstva kapitalnih investicija

Trenutni projekti izgradnje i rekonstrukcije državnih puteva koji se realizuju ili su realizovani na teritoriji opštine Berane, Andrijevića i Petnjica imaju značaj kako za navedene opštine, tako i uopšte za sjever Crne Gore.

- Rekonstrukcija regionalnog puta Berane – Petnjica, dionica Berane - Podvade. Nastavak radova na ovom projektu očekuje se u toku naredne godine, odnosno rok za završetak ove dionice zavisi od završetka postupaka eksproprijacije (za jedan dio puta), a što je u nadležnosti Opštine Berane. Finansijska sredstva shodno predlogu budžeta planirana za realizaciju ovog projekta u 2022. godini - 900.000,00 EUR sa PDV-om.
- Rekonstrukcija puta Berane – Kolašin, dionica Lubnice – Jezerine. Finansijska sredstva shodno predlogu budžeta planirana za realizaciju ovog projekta u 2022. godini - 5.010.000,00 EUR sa PDV-om.
- Na godišnjem nivou realizuje se i projekat investicionog presvlačenja magistralnih i regionalnih puteva u sekciji Berane koja obuhvata sve tri opštine. Za taj projekat je u 2022. godini opredijeljen najveći iznos do sada, od 2019, od 580.000,00 EUR sa PDV-om.
- Takođe, očekuje se skoriji početak projekta rekonstrukcije magistralnog puta M-2/M-5 Lepenac – Ribarevina – Poda – Berane. Rekonstrukcija predmetnog magistralnog puta, ukupne dužine 40,4km, širine kolovoza 7m, obuhvata 3 dionice i to:
 - Lepenac-Ribarevina, dužine 12,8km za koju je predviđena rekonstrukcija trase
 - Ribarevina - Poda, dužine 14,9km za koju je predviđena rekonstrukcija trase i 5 mostova
 - Poda - Berane, dužine 12,7km za koju je predviđena rekonstrukcija trase, 4 mosta i jednog tunela

Ugovor o izvođenju radova zaključen je sa JV „Strabag AG & Bemax.d.o.o.“ Spittal, Austrija na iznos od 35.731.859,52 EUR. Predviđeno je da rok za završetak radova bude 730 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

PRILOG 2: Inputi Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je takođe posvećeno poboljšavanju uslova života u ruralnim područjima i unapređenju infrastrukture. Podrškom izgradnji puteva i vodovodne mreže stvaraju se uslovi da se selo dalje razvija i da se poljoprivrednicima da šansa da unaprijede svoju proizvodnju.

MIDAS PROJEKAT

U 2021. godini započete su aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem regionalne kancelarije u Beranama, čija će izgradnja i opremanje u potpunosti biti realizovano uz podršku sredstava MIDAS 2 projekta. Vrijednost investicije procijenjena na 600.000 €. Rok za završetak radova maj 2023. godine.

INFRASTRUKTURA

Kroz Mjeru Razvoj sela i izgradnja infrastrukture, podrška se daje za poboljšanje ruralne infrastrukture, a posebno za: izgradnju nove i adaptaciju i rekonstrukciju postojeće infrastrukture (put, voda, struja i ostala infrastruktura) do pojedinih ili grupa seoskih domaćinstava, pristup katunima, infrastruktura u okviru gazdinstva; projekte razvoja elektro mreže u ruralnim područjima, kao i korišćenje solarne energije; projekte podrške radu mašinskih prstenova; ostale projekte ruralne infrastrukture.

U 2021. godini Opština Andrijevića podržana je sa 9 infrastrukturnih projekata u ukupnom iznosu podrške od 155.150,00 eura, čime je izdvojeno 2-3 puta više sredstava nego u prethodnim godinama. Podrška se odnosila na rješavanje putne infrastrukture, sanacija oko 10km puteva, rješavanje pitanja vodosnabdjevanja kao i rješavanje pitanja projekata ostale infrastrukture.

U 2021. godini Opština Berane podržana je sa 10 infrastrukturnih projekata u ukupnom iznosu podrške od 165.200,00 eura, 4-5 puta više u poredjenju sa prethodnim godinama. Podrška se odnosila na rješavanje putne infrastrukture, sanacija 27 km puteva rješavanje pitanja vodosnabdjevanja kao i rješavanje pitanja projekata ostale infrastrukture.

U 2021. godini Opština Petnjica podržana je sa 2 infrastrukturnih projekata u ukupnom iznosu podrške od 45.000,00 eura, 50% više u odnosu na prethodne godine. Podrška se odnosila na rješavanje putne infrastrukture i rješavanje pitanja vodosnabdjevanja.

VODOPRIVREDA

Kroz Program podsticanja projekata u vodoprivredi opredijeljena su sredstva za podršku izgradnji vodovoda na području opštine Andrijevića u ukupnom iznosu od 70.000 €, značajno više u poredjenju sa prethodnim godinama, i to za sela Prisoja, Čoeću Glavu, i Luge.

Kroz Program podsticanja projekata u vodoprivredi za Opštinu Petnjica opredijeljena su sredstva za podršku izgradnji vodovoda Murovsko vrelo u iznosu od 70.000 €

Kroz Program podsticanja projekata u vodoprivredi za opštinu Berane, opredijeljena su sredstva za podršku izgradnji vodovoda na području opštine u ukupnom iznosu od 75.000 €, značajno više nego u ranijim godinama, i to za sela Buče, Donja Ržanica, kao i za izgradnju dijela vodovodne mreže za snabdijevnje industrijske zone u naselju Buče - Gradinsko polje.

Takodje, projektom koji je realizovalo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uz podršku Svjetske banke „Upravljanje slivom rijeke Drine na Zapadnom Balkanu” – Komponenta 2 – pilot projekat

za Crnu Goru, za koji su obezbjeđena grant sredstva u iznosu od 400.000 € od strane GEF-SCCF fondova obezbijedeno je: motorno vozilo marke Ducia Duster, vrijednosti 17.900 € (2021.) za opštine Andrijevića i Berane, kao i protivpožarna oprema vrijednosti 18.800 € (2021.) za opštinu Andrijevića.

Programom podsticanja projekata u vodoprivredi za 2022. godinu nastaviće se finansiranje vodoprivrednih aktivnosti.

IFAD PROJEKAT

Za 2021. godinu:

- (i) Rješenja za Komponentu 1 su podijeljena poljoprivrednicima i isplata je toku. Poljoprivrednici imaju rok od 30 dana da uplate sopstveno učešće, tako da broj isplaćenih poljoprivrednika još nije konačan.
- (ii) Informacije za Komponentu 2 su date u formi **pristiglih** aplikacija. Dok Upravni odbor projekta i IFAD ne daju odobrenje na rang liste, još uvijek ne možemo sa sigurnošću govoriti o broju odobrenih aplikacija, naročito ne o raspodjeli po opštinama. Po dosadašnjoj prosječnoj cijeni investicija, ove godine može biti odobreno 17-18 km puta (ukupno za 7 RCTP opština), kao i 7-8 investicija u vodne akumulacije, sistem folija (ukupno za 7 RCTP opština).

Za 2022. godinu:

- (i) Za Komponentu 1 je planiran budžet od 602.000,00€, od čega je predviđena podrška 352.000,00€. Po dosadašnjoj prosječnoj vrijednosti investicije, sljedeće godine se može očekivati podrška za dodatnih 250 poljoprivrednih proizvođača.
- (ii) Za Komponentu 2 je planiran budžet od skoro 3,55 miliona €, od čega je predviđena podrška preko 2,64 miliona €. Po dosadašnjoj prosječnoj cijeni investicija, 2022. godine može biti odobreno dodatnih 50 km puta (ukupno za 7 RCTP opština).

Sve informacije date za 2022. godinu su, u ovom trenutku, na nivou projekcija projektnog tima i ne mogu se smatrati planiranim, dok osnovni finansijeri projekta ne odobre date projekcije.

Špoštovanjem,

Jakov Milatović

Jakov Milatović
MINISTAR